

**LIJST VAN VRAGEN**

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Defensie over het advies van het Bureau ICT-toetsing (BIT) over het programma Grensverleggende IT (GrIT) en haar reactie daarop.

De voorzitter van de commissie,  
Ten Broeke

De griffier van de commissie,  
De Lange

- Nr. Vraag**
- 1 Is aan de veiligheidsdiensten en/of het Commando Cyberdefensie gevraagd om een risicoanalyse met betrekking tot de implicaties van dit project voor de nationale veiligheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat was hier de uitkomst van?
  - 2 In welke mate kan worden gegarandeerd dat defensie na de uitvoering van het programma Grensverleggende IT (GrIT) onder alle omstandigheden haar vitale werkzaamheden zonder medewerking van private organisatie kan uitvoeren?
  - 3 Is het technisch deel van de dialoog al begonnen? Zo ja, waarom? Zo nee, bent u bereid eerst met de Kamer van gedachten te wisselen?
  - 4 Hoe beoordeelt u het standpunt van het Bureau ICT-toetsing (BIT) dat de door hem aangegeven wijzigingen nodig zijn voordat Defensie tot een succesvolle contractering van een leverancier over kan gaan? Deelt u de verwachting van het BIT dat dit zal betekenen dat gunning in het najaar van 2018 niet meer haalbaar zal blijken en dat dit pas in de loop van 2019 zal kunnen plaatsvinden, of bent u van plan vast te houden aan het voornemen om voor het einde van 2018 het contract af te sluiten?
  - 5 Kunt u uit de voeten met de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer om met een kosten-batenanalyse van het programma te komen, met daarin in elk geval de migratiekosten en personele kosten van de samenwerking met de marktpartijen? Zo nee, waarom niet?
  - 6 Kunt u ingaan op de volgende kritiek van het BIT: «De migratie van bestaande bedrijfsapplicaties is binnen GrIT op geen enkele wijze gekoppeld aan de vernieuwing van de IT-infrastructuur. Het is onduidelijk hoe de migratie naar de nieuwe infrastructuur georganiseerd zal worden, en in welke volgorde dit moet gaan gebeuren. Het is daarmee onduidelijk of en wanneer GrIT bijdraagt aan de prioriteiten uit de Defensienota en andere ontwikkelingen in de krijgsmachtonderdelen.»?
  - 7 Kunt u uitgebreid ingaan op de volgende kritiek van het BIT: «Het is niet inzichtelijk welke nieuwe eisen de vernieuwing van infrastructuur zal stellen aan de bestaande applicaties. Wij verwachten wel dat de migratie veel personele en financiële capaciteit in beslag zal nemen, die daarmee niet beschikbaar is voor andere belangrijke projecten. GrIT veronderstelt bovendien dat applicaties gedurende de migratie sowieso niet worden aangepast aan de behoefte van de organisatie. De effecten van het capaciteitsbeslag en de «freeze» per applicatie zijn nog nauwelijks in kaart, en kunnen leiden tot gebrek aan draagvlak voor (en tempo van) de migraties.»?
  - 8 Kunt u uitgebreid ingaan op de volgende kritiek van het BIT: «Er zijn geen proportionele sancties op slecht presteren voorzien. Met de huidige aanpak bestaat eigenlijk alleen de «nucleaire optie»: beëindiging van de overeenkomst en de dienstverlening overdragen aan een andere leverancier of weer zelf gaan uitvoeren. Maar zodra de eerste componenten zijn gemigreerd naar GrIT, wordt deze optie al snel erg onaantrekkelijk en daarmee vrijwel betekenisloos.»?

- Nr. Vraag**
- 9 Kunt u uitgebreid ingaan op de volgende kritiek van het BIT: «In de huidige plannen zal de leverancier beginnen met relatief eenvoudige maar omvangrijke onderdelen van de infrastructuur, zoals de werkplekken. Dit is voor de leverancier het makkelijkste, omvangrijkste en daarmee lucratiefste onderdeel van de deal. De commerciële buit is daarmee voor de leverancier meteen binnen. Er is minder bedrijfseconomische stimulans om later ook de complexere delen op te lossen, waarin serieuze uitdagingen liggen.»?
- 10 Deelt u de opvatting van het BIT dat in de grond de relatie tussen Defensie en hoofdaannemer ook een klant-leverancier relatie zal zijn, met alle tegengestelde belangen van dien?
- 11 Hoe beoordeelt u de kritiek van het BIT dat GrIT nieuwe processen en werkmethoden introduceert, waarvan de implementatie veel tijd en energie kost en nog niet is voorbereid? Wat gaat u hiermee doen?
- 12 Hoe beoordeelt u de kritiek van het BIT dat de Defensie IT-organisatie (Joint IV Commando, JIVC) nog niet klaar is om een contract van deze omvang te besturen? Wanneer denkt u wel klaar te zijn?
- 13 Hoe beoordeelt u de aanbeveling van het BIT om een planning te maken voor kleinere en meer beheersbare «brokken» door IT-infrastructuur en applicaties in samenhang te beschouwen?
- 14 Hoe beoordeelt het advies van het BIT om kleinere en meer beheersbare «brokken» zo te kiezen dat ze:
- zo snel mogelijk waarde toevoegen voor krijgsmachtonderdelen, of urgente IT-problemen oplossen, en zo min mogelijk leiden tot kapitaalvernietiging op basis van technische of economische levensduur,
  - IT-infrastructuur en applicaties in samenhang beschouwen. Defensie moet voorkomen dat IT-infrastructuur ingericht wordt waarop applicaties niet of al leen met veel inspanning kunnen draaien,
  - uitgaan van een omvang die Defensie kan aansturen, en er aantoonbaar De fensie capaciteit beschikbaar is om het resultaat te kunnen behalen,
  - de omvang van en noodzaak tot dubbele verhuizing minimaliseren?
- 15 Kunt u uitgebreid op elk onderdeel ingaan? Hoe beoordeelt u de aanbeveling van het BIT: «Zorg dat de bouw van het nieuwe datacenter snel begint maar creëer in het contract (en in het datacenter) tenminste een optie die het u mogelijk maakt om ook andere leveranciers te introduceren, anders dan de hoofdleverancier of zijn subleveranciers. Deze andere leveranciers moeten in die situatie dus apart gecontracteerd kunnen worden door Defensie.»? Waarom voert u deze aanbeveling niet uit?
- 16 Op welke wijze kiest u voor een fundamenteel andere tactiek van de aanpak van het programma? Waaruit blijkt de fundamenteel andere tactiek?
- 17 Wat houdt in dat Defensie juridisch niet fors kan gaan afwijken van de in de aanbestedingsdocumenten vastgelegde aanpak? Op welke punten kan Defensie niet meer afwijken? Op welke punten kan Defensie nog wel afwijken?
- 18 Zijn er ook aanbevelingen die u niet of slechts gedeeltelijk overneemt? Zo ja, welke en waarom?

- Nr. Vraag**
- 19 Waarom stelt u dat in het deze fase van de aanbesteding overgaan op een andere aanpak een «groot risico» zou vormen voor de succesvolle afronding van dit traject en daarmee voor de vernieuwing, terwijl het BIT juist waarschuwt voor de huidige aanpak van het programma GrIT en adviseert om de tactiek van de aanpak fundamenteel te wijzigen? Om welke «grote risico's» gaat het volgens u?
- 20 Is het waar dat grote delen van de bestaande IT-infrastructuur voor de informatiedomeinen Laag Gerubriceerd (LGI) worden vervangen voor het einde van hun technische of economische levensduur? Zo nee, waarom niet?
- 21 Zijn er nog aanpassingen mogelijk in het functionele deel van de dialoog? Zo nee, waarom niet?
- 22 Waarom kunt u juridisch gezien niet fors gaan afwijken van de in de aanbestedingsdocumenten vastgelegde aanpak, nu er nog niet eens een hoofdaannemer gekozen is? Welke aanbevelingen van het BIT kunnen om juridische redenen niet worden overgenomen?
- 23 Zou u nog verder willen uitwerken, zoals u in uw brief aangeeft, hoe vanuit een integraal ontwerp, waarin generieke en specifieke IT zijn geïntegreerd, de bouwblokken worden gedefinieerd die parallel worden uitgewerkt en samen met de te migreren applicaties worden verwerkt in werkpakketten die beheerst kunnen worden uitgevoerd? Worden de bouwblokken gedefinieerd die parallel worden uitgewerkt en samen met de te migreren applicaties worden verwerkt in werkpakketten die beheerst kunnen worden uitgevoerd?
- 24 Hoeveel applicaties blijven er op de nieuwe IT-infrastructuur behouden? In hoeverre dienen deze applicaties te worden aangepast? Hoeveel applicaties worden er niet behouden? In hoeverre moeten hier nieuwe applicaties voor gebouwd worden? Wanneer is het migratieplan uitgewerkt?
- 25 Welke stuurmiddelen en financiële prikkels heeft u uitgewerkt en gaan toegepast worden?
- 26 Welke bonus en malus systematiek hanteert u?
- 27 Waarom neemt u niet het advies van het BIT over om met andere aannemers te kunnen werken en kiest u ervoor om met onderaannemers te werken?
- 28 Waarom stelt u dat het BIT-advies aansluit op de huidige opzet van het concept contract, dat voorziet in een procedure waarin onderaannemers kunnen worden toegevoegd of afgevoerd, terwijl het BIT nadrukkelijk niet spreekt van onderaannemers, maar andere leveranciers, anders dan de hoofdleverancier of zijn subleverancier? Waarom neemt u het BIT-advies op dit punt juist niet over, terwijl u beweert dat wel te doen?
- 29 Het BIT noemt een aantal ramingen van specifieke kostenposten te optimistisch. Op welke termijn gaat u deze posten, zoals u zelf aangeeft, tegen het licht houden, en wanneer wordt de Kamer hierover geïnformeerd?
- 30 Welke incentives gaat u toepassen om ervoor te zorgen dat de leverancier zich niet alleen op de eerste en gemakkelijke delen richt?
- 31 Heeft u een business case van GRIT en kunt u de business case van GRIT aan de Tweede Kamer sturen?
- 32 Wat is de planning van het Rijksvastgoedbedrijf voor het bouwen van de datacentra? Hoeveel kost het bouwen van de datacentra? Zitten deze bouwkosten in het budget van GRIT?
- 33 Wanneer is de reorganisatie van JIVC afgerond? Hoeveel personeel vanuit JIVC is nodig om het project GrIT te kunnen uitvoeren?

- Nr. Vraag**
- 34 Welke behoeftes houdt u tegen het licht? Wat is de uitkomst van de afweging die u heeft gemaakt?
- 35 Met welke factor gaan de jaarlijkse kosten van IT-exploitatie toenemen?
- 36 Welke belangrijke baten en verbeteringen verwacht u de komende jaren met de oplevering van GrIT voor elkaar te krijgen? Waarom constateert het BIT dat dit waarschijnlijk niet het geval is?
- 37 Op welke wijze gaat u op een meer beheersbare manier en in kleinere stappen tot resultaat komen?
- 38 Welke mogelijkheden heeft u op termijn om zeker te stellen dat de leverancier presteert?
- 39 Hoe voorkomt u dat de leverancier sneller levert dan JVC aankan?
- 40 Welke eisen stellen de applicaties aan de infrastructuur?
- 41 Hoe gaat de migratie van de applicaties naar de nieuwe infrastructuur georganiseerd worden en in welke volgorde gaat dit gebeuren?
- 42 Hoe zorgt u ervoor dat de schaarse personele capaciteit en aan GrIT en aan andere ICT-projecten zoals ERP ingezet gaat worden? Hoe beoordeelt u in dit kader de waarschuwing van het BIT?
- 43 Wat zijn de effecten van het capaciteitsbeslag en de «freeze» per applicatie?
- 44 Hoe koppelt u de financiële prikkels aan feitelijk succes?
- 45 Welke proportionele sancties heeft u op slecht presteren?
- 46 Wat is uw reactie op de feedback van het BIT dat de dubbele beheerslasten laag zijn ingeschat, omdat gerekend wordt met een migratieperiode van vier jaar?
- 47 Wanneer zijn de eenmalige kostencomponenten duidelijk, zoals de kosten voor applicatiemigratie aan de zijde van de krijgsmacht en de afbouw van de huidige IT-infrastructuur en datacenters? Wanneer zijn de kosten bekend voor het aanpassen van lokale infrastructuur op een paar honderd Defensielocaties en de kosten voor het aanpassen van het Netherlands Armed Forces Integrated Network (NAFIN) (NAFIN Transport Netwerk)? Uit welke budgetten gaan deze kosten gefinancierd worden?
- 48 Op welke wijze hebben reorganisatie en standaardisatie van de werkprocessen plaatsgevonden, voordat GRIT ontworpen is?
- 49 Hoe kunt u straks leveranciers apart contracteren, anders dan de hoofdleverancier of zijn subleveranciers?
- 50 Binnen welke termijn gaat u de kostenramingen tegen het licht houden, waarvan het BIT stelt dat die «substantieel hoger zullen uitpakken dan nu wordt voorzien»? Wanneer en op welke wijze wordt de Kamer geïnformeerd? Bent u bereid daarbij in te gaan op de mogelijke gevolgen van substantieel hogere kosten voor de uitvoering van de Defensienota?
- 51 Het BIT constateert dat de kostenramingen voor een aantal onderdelen te optimistisch zijn; welke onderdelen zijn dit en hoe verklaart u het verschil tussen uw kostenramingen en dat van het BIT?
- 52 Het BIT zet vraagtekens bij een aantal complicerende behoeftes, die beslag leggen op financiële en personele middelen. Welke behoeftes zijn dit? En hoe lost u dit op?